

Lausunto

20.08.2021

Asia: VN/9573/2021

Lausuntopyyntö ehdotuksesta eräiksi valtioneuvoston sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksiksi liittyen perusopetuksen jälkeisten koulutusten haku- ja valintaperusteisiin

Lausunnonantajan lausunto (yhteishakuasetus)

Alla olevaan tekstikenttään voitte kirjoittaa lausuntonne koskien ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä

Pidämme hyvänä yhdistää eri koulutusmuotojen hakuasetukset yhteen yhteishakuasetukseen. Muutos on nykytilannetta selkeyttävä, samoin hakujen yhdistämistä myös käytännössä.

Yhteishakuasetuksen soveltamisalan ulkopuolelle ehdotetaan rajattavaksi lukion oppimäärän suorittaneet. Lukion oppimäärän suorittaneiden hakijoiden määrä on vuosittain ollut hyvin pieni, ja jatkuvan haun voidaankin katsoa olevan sekä koulutuksen järjestäjien että lukion oppimäärän suorittaneiden hakijoiden kannalta sujuvampi ja tarkoituksenmukaisempi hakuväylä ammatilliseen koulutukseen.

Pidämme tätä muutosta perusteltuna ja ymmärrettävänä. Muutoksen vaikutuksia kyseisten hakijoiden tilanteeseen on kuitenkin hyvä seurata ja hakijoille suunnattu tiedotus muutoksesta on tärkeää.

Lisäksi asetukseen ehdotetaan eräitä muutoksia yhteishakuhakemuksen liitteiden toimittamiseen, hakutoiveiden määrään sekä varasijasääntelyyn liittyen. Oppivelvollisuuden uudistus ja uusi nivelvaiheen koulutuskokonaisuus aiheuttavat myös eräitä lakitekniisiä muutostarpeita yhteishakuasetukseen muun muassa termien ja lakiviittausten osalta.

Emme näe näissä muutoksissa huomautettavaa.

Lausunnonantajan lausunto (ammatillisen koulutuksen valintaperusteasetus)

Alla olevaan tekstikenttään voitte kirjoittaa lausuntonne koskien ehdotusta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (699/2017) muuttamisesta

Pidämme hyvänä, että jatkossa myös uudesta TUVA-koulutuksesta saisi valintapisteitä. Tämä käytännössä jatkaisi nykyistä käytäntöä ns. kymppiluokkien ja VALMAN suhteen.

Työkokemuspisteistä luopumista pidämme ymmärrettävänä yhteishaun ja jatkuvan haun profiloimisen kautta. Samoin lukion suorittaneiden kohdalla, myös työkokemusta enemmän omaavien suhteen tulee seurata tilannetta sekä varmistaa, että heillä on tosiasiallinen mahdollisuus päästä koulutukseen jatkuvan haun kautta.

Yksilöllistettyä oppimäärä ja päättöarvosanaa matematiikassa ja äidinkiessä koskeva ehdotus on perusteltu ja kannatettava. Muutos selkiyttäisi nykyistä tilannetta muiden hakijoiden kannalta ja mahdollistaisi kyseisen opiskelijoiden huomioimisen jo aikaisemmassa vaiheessa hakuprosessia. Samalla pitää huolehtia siitä, että kyseisille opiskelijoille löytyy sopiva opiskelupolku myös jatkossa.

Eryyisen hyvinä tavoitteina pidämme uudistuksessa sitä, että perusopetuksen päättävät hakijat voisivat hakeutua jatko-opintoihin yhtenäisen hakuajan puitteissa ja saada tiedon opiskelijavalinnasta samanaikaisesti siitä riippumatta, hakeutuvatko he tutkintotavoitteiseen koulutukseen, nivelvaiheen koulutukseen tai vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille järjestettävään koulutukseen. Samoin se, että tieto opiskelupaikasta tulisi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa on erityisen kannatettavaa.

Esityksen mukaan sekä tutkintotavoitteisten että nivelvaiheen koulutusten haku aika ja tulosten julkistamisajankohta olisi yhtenäinen, joten ilman tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelupaikkaa jääneet hakijat voisivat hakeutua nivelvaiheen koulutukseen vain jatkuvan haun kautta, elleivät he ole yhteishaussa hakeneet myös nivelvaiheen hakukohteisiin.

Pidämme tätä sinänsä hyvänä muutoksena, mutta mahdolliset uhkakuvat on hyvä tiedostaa. Muutos voi nostaa jatkuvan haun kautta nivelvaiheen koulutukseen hakeutuvien määrää ja näin toimia myös aiemmin mainitun tavoitteen (varhainen tieto opiskelupaikasta) vastaisesti. Tämän uhan ehkäisemiseksi on tärkeää huomioida opintojen ohjauksessa em. asia, että yhteishaussa olisi tärkeää hakea myös nivelvaiheen koulutukseen. Tämä tarve on huomioitu esityksessä, mutta asiaan tulee kiinnittää huomiota informaatio-ohjauksessa.

Lausunnonantajan lausunto (lukiokoulutuksen valintaperusteasetus)

Alla olevaan tekstikenttään voitte kirjoittaa lausuntonne koskien ehdotusta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi opiskelijaksi ottamisen perusteista lukiokoulutuksessa

-

Tujula Matti
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry